

DUMINICA A 3-A DUPĂ PAȘTI

a Sfințelor femei Mironosițe

APOSTOL. AP. FAPTE 6, 1-7

În zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, eleniștii murmurau împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la slujirea cea de fiecare zi. Și, chemând cei doisprezece mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este drept ca noi, lăsând de o parte cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. Drept aceea, fraților, căutați șapte bărbați dintre voi cu nume bun, plini de Duh Sfânt și de înțelepciune, pe care noi să-i rânduim la această slujbă. Iar noi vom stărui în rugăciune și

în slujirea cuvântului. Și a plăcut cuvântul înaintea întregii mulțimi; și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip, și pe Prohor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae, prozelit din Antiohia, pe care i-au pus înaintea apostolilor, iar aceștia, rugându-se, și-au pus mâinile peste ei. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim, încă și mulțime de preoți se supunea credinței.

EVANGHELIE. EV. MARCU 15, 43-47; 16, 1-8

În vremea aceea a venit Iosif cel din Arimateea, sfetnic ales, care aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus. Iar Pilat s-a mirat că Iisus a murit așa curând și, chemând pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult. Deci, aflând de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul. Atunci Iosif, cumpărând giulgiu și coborându-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă și a prăvălit o piatră la ușa mormântului. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosif, priveau unde L-au pus. Și, după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă. Și dis-de-dimineapă, în ziua cea din-

tâi a săptămânii, pe când răsărea soarele, au venit la mormânt; și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului? Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare. Și, intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s-au spăimântat. Iar el le-a zis: Nu vă însăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge în Galileea mai înainte de voi; acolo Îl veți vedea, după cum v-a spus vouă. Și, ieșind, au fugit de la mormânt, căci erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau.

TÂLCUIRI

Sfântul Grigorie Palama, Omilia a 18-a, La Dumini-ca purtătoarelor de mir; în care [se vorbește] și despre faptul că Născătoarea de Dumnezeu L-a văzut cea dintâi pe Domnul înviat din morți.

- Învierea Domnului este o înnoire a firii omenești, o chemare din nou la viață a lui Adam cel dintâi – care din pricina păcatului fusese înghițit de moarte, și prin moarte se întorsese în pământul din care a fost plăsmuit -, o replăsmuire și o revenire a acestuia la viața

cea fără de moarte. Așadar, după cum pe acela care la început a fost plăsmuit și făcut viu nu l-a văzut nimeni dintre oameni[1] – căci în acel ceas nu era încă nici un [alt] om -, dar după ce a primit duh de viață prin suflarea dumnezeiască, prima dintre toți ceilalți care l-a văzut a fost o femeie – căci după el, Eva a fost prima dintre oameni -, tot așa, pe al doilea Adam, care este Domnul, nimeni dintre oameni nu L-a văzut înviind din morți. Căci nimeni dintre ai Săi nu a fost de

față, iar soldații care păzeau mormântul, fiind cutremurați de frică, s-au făcut ca niște morți. Însă după ce a înviat, prima dintre [toți] ceilalți care L-a văzut a fost o femeie, după cum l-am auzit astăzi pe Marcu binevestindu-ne: Căci înviind Iisus dimineața, în prima zi a săptămânii, S-a arătat mai întâi Mariei Magdalena[2].

- Așadar, pare clar că evanghelistul a spus și ceasul în care a înviat Domnul, adică dimineața, și că a fost văzut mai întâi de Maria Magdalena și că a fost văzut chiar în ceasul învierii. Însă nu spune așa, [lucru care] va fi limpede pentru cei care vor să cunoască un pic [lucrurile]. Căci puțin mai sus, fiind el în acord cu ceilalți evangheliști, spune că această Marie a venit și mai înainte la mormânt împreună cu celelalte purtătoare de mir, și că văzând mormântul gol, a plecat[3]. Astfel că Domnul a înviat cu mult mai înainte de dimineață, atunci când L-a văzut [Maria]. Și vrând să indice și timpul acela, nu a mai spus simplu dimineața, ca aici [mai jos], ci dis de dimineață[4]. Așadar, el vorbește de o lucrare nedeslușită ce precede atunci răsăritul soarelui la orizont, pe care o arată și Ioan spunând că Maria Magdalena a venit la mormânt în zori, pe când era încă întuneric, și a văzut piatra răsturnată de pe mormânt[5].

- Dar potrivit lui Ioan, aceasta nu numai că a venit atunci la mormânt, dar a și plecat de la mormânt fără să îl vadă pe Domnul. Căci aleargă și vine la Petru și la Ioan și le vestește nu că a înviat Domnul, ci că a fost luat din mormânt, ceea ce arată că încă nu știa de înviere[6]. Rămâne deci că Domnul nu S-a arătat Mariei prima în sens absolut, ci [i S-a arătat ei întâi] după venirea deplină a zilei. Există așadar ceva vestit de evangheliști în chip umbrit, pe care îl voi descoperi iubirii voastre. Căci prima dintre toți oamenii care a primit de la Domnul vestea cea bună a învierii Domnului a fost, așa cum era cuvenit și drept, Născătoarea de Dumnezeu. Și Aceasta L-a văzut înviat înaintea tuturor, și s-a bucurat de dumnezeiasca Sa convorbire, și nu numai că L-a văzut cu ochii și L-a auzit cu urechile ei, dar s-a și atins prima și singura cu mâinile de preacuratele Lui picioare, chiar dacă evangheliștii nu spun toate acestea în chip deschis, nevrând să o aducă spre mărturie pe Maica Sa, ca să nu dea motiv de bănuială celor necredincioși. Întrucât însă acum, prin harul Celui înviat, cuvântul meu este pentru cei credincioși, iar subiectul sărbătorii ne silește să lămurim cele cu privire la mironosițe, dându-[ne] cuvânt

Cel Care spune că nu e nimic ascuns care să nu se facă arătat[7], vor fi dezvăluite [de noi] și acestea.

- Așadar, purtătoarele de mir sunt acelea care au urmat [Domnului] împreună cu Maica Domnului și care în vremea patimii celei mântuitoare au rămas [cu El] și [apoi] s-au silit să unghă cu miruri trupul Domnului. Căci atunci când Iosif și Nicodim au cerut și au luat de la Pilat trupul Domnului, și L-au coborât de pe Cruce și L-au înfășurat în giulgiuri cu miresme foarte vâscoase, și L-au pus într-un mormânt cioplit în stâncă și au pus o piatră mare pe ușa mormântului[8], erau de față potrivit evanghelistului Marcu, privind și șezând înaintea mormântului, Maria Magdalena și cealaltă Marie[9]. Iar prin spusa cealaltă Marie sugerează fără îndoială că e vorba de Maica lui Dumnezeu – fiindcă ea [mai] era numită și maică a lui Iacov și a lui Iosif, pentru că aceștia erau din Iosif, logodnicul ei. Dar la punerea în mormânt a Domnului au fost de față privind nu numai acestea, ci și alte femei, după cum istorisește Luca, scriind: Și urmându-I femeile, care veniseră cu El din Galileea, priveau mormântul și cum a fost pus trupul Lui[10]. Și erau Maria Magdalena și Ioana și Maria lui Iacov și celelalte împreună cu ele[11].

- Pregătind așadar mirurile și miresemele, sâmbătă au stat liniștite (*ἡσυχασαν*), potrivit poruncii[14]. Căci nu cunoșteau Sabatul cele adevărat și nici nu recunoscuseră acel Sabat preabinecuvântat care strămută firea noastră din adâncurile iadului la înălțimea cea prealuminoasă, dumnezeiască și cerească. Și în ziua una a sâmbetelor[15], adânc în zori, după cum spune Luca, au venit la mormânt, purtând miresmele pe care le pregătiseră[16]. Iar Matei spune: După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua una a sâmbetelor[17]; [și adaugă] că cele care au venit au fost două. Ioan zice: dimineață, fiind încă întuneric[18]; [și zice că] una a fost cea care a venit: Maria Magdalena. Iar Marcu zice: foarte de dimineață, în ziua una a sâmbetelor[19], trei fiind cele care au venit[20]. Așadar, toți evangheliștii numesc Duminica ziua una a sâmbetelor. Iar prin [expresiile] adânc în zori, foarte de dimineață, dimineață, pe când era încă întuneric [numesc] timpul din jurul zorilor, când se îngemănează lumina cu întunericul; acesta este momentul în care aurora începe să lucească la orizont, vestind ziua. Iar dacă ar privi cineva de departe spre acest [punct], [va vedea că cerul] începe să se coloreze de lumină în jurul ceasu-

lui al nouălea din noapte, astfel încât mai rămân trei ore până să se facă zi deplină.

- Dar evangheliștii par a fi cumva în dezacord cu privire la acest timp și la numărul femeilor, pentru că, după cum am spus, purtătoarele de mir erau multe, și nu au venit o singură dată la mormânt, ci de două și trei ori, unele cu altele, însă nu aceleași [de fiecare dată], toate în zori, dar nu exact în același timp, iar Magdalena, singură dintre celelalte, a venit iarăși și a rămas mai mult. Deci fiecare dintre evangheliști vorbind de o singură venire a unora, le lasă deoparte pe celelalte. Dar după cum adun eu și pun laolaltă de la toți evangheliștii, precum am spus mai înainte, [socoțesc] că prima dintre toate care a venit la mormântul Fiului și Dumnezeului [ei] a fost Născătoarea de Dumnezeu, care a adus-o cu sine pe Maria Magdalena. Și lucrul acesta mă învață mai ales evanghelistul Matei: Căci a venit, zice, Maria Magdalena și cealaltă Marie – care era fără îndoială Maica lui Dumnezeu -, ca să vadă mormântul. Și iată s-a făcut cutremur mare. Căci un înger al Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra de la ușa mormântului și ședea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și haina lui albă ca zăpada. Și de frica lui s-au cutremurat cei care păzeau și s-au făcut ca niște morți[21].

- Așadar, toate celelalte femei au venit după cutremur și după fuga străjerilor, și au găsit mormântul deschis și piatra prăvălită. Dar Fecioara-Maică a fost de față când s-a întâmplat cutremurul, când a fost prăvălită piatra, când s-a deschis mormântul și paznicii erau de față, chiar dacă erau cutremurați de frică. De aceea, sculându-se după cutremur, aceștia pe dată au căutat să fugă, în vreme ce Maica lui Dumnezeu se desfăta de [acea] vedere fără teamă. Iar mie mi se pare că pentru ea prima s-a deschis acel mormânt purtător de viață - căci pentru ea prima și prin ea ni s-au deschis toate cele câte sunt sus în cer și câte sunt jos pe pământ-, și pentru ea a strălucit astfel îngerul, astfel că, deși ceasul acela era încă cuprins de întuneric, să vadă, sub îmbelșugata lumină a îngerului, nu numai mormântul gol, ci și cele de îngropare zăcând în ordine și dând mărturie

în multe chipuri despre ridicarea din morți a Celui îngropat.

- Prin urmare, îngerul cel binevestitor era însuși acel Gavriil. Căci cum a văzut-o pe [Maica Domnului] grăbindu-se astfel către mormânt, el care i-a spus la început: Nu te teme Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu[22], se grăbește și acum și coboară să-i grăiască iarăși aceasta pururea Fecioarei, binevestindu-i învierea din morți a Celui născut din ea fără sămânță; [se grăbește] să ridice piatra, și să-i arate și mormântul gol și cele de îngropare și astfel să o încredințeze de vestea cea bună. Iar îngerul răspunzând, spune [Evanghelia], a zis femeilor: «Nu vă temeți! Căutați pe Iisus Cel răstignit? S-a sculat. Iată locul unde a zăcut Domnul[23]. Căci, zice [îngerul], chiar dacă îi vedeți pe păzitori cutremurați de frică, voi însă să nu vă temeți.

Căci știu că pe Iisus Cel răstignit Îl căutați. S-a sculat, nu este aici. Căci El nu numai că nu poate fi ținut de închizătorile, zăvoarele și pecețile iadului, morții și mormântului, ci [mai mult], este și Domnul nostru, al îngerilor cei fără de moarte și cerești, și El singur este Domnul a toate. Căci, zice, priviți locul unde a zăcut Domnul. Și degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că a înviat din morți[24]. Și au ieșit, zice, cu frică și cu bucurie mare[25].

- Mi se pare iarăși că Maria Magdalena și celelalte femei care veniseră până atunci aveau încă frică. Căci nu înțeleseseră puterea celor spuse

înger și nici nu au putut să primească în chip desăvârșit lumina, ca să vadă și să observe cu exactitate. Însă Maica lui Dumnezeu a dobândit bucurie mare, întrucât a înțeles cele [spuse] de înger și a devenit întreagă lumină, ca una ce era curățită în cel mai deplin mod posibil și era plină de har în chip dumnezeiesc, și prin toate a cunoscut în chip sigur adevărul și a crezut arhanghelului, pentru că și acesta, de multă vreme, i s-a arătat vrednic de crezare prin fapte. Cum dar să nu înțeleagă Fecioara cea plină de înțelepciune dumnezeiască ceea ce s-a săvârșit, atâta vreme cât a fost de față la cele întâmplare, a văzut cutremurul, și încă unul mare, înger coborât din cer, și acesta fulgurant, [aproape] moartea păzitorilor, mutarea pietrei, golierea mormântului, marea minune a celor de îngropare,

Sfântul Grigorie Palamas

care deși erau nedelegate și amestecate cu smirnă și aloie se vedeau goale de trup, și pe lângă acestea, vederea și vestirea bucuroasă adusă de înger? Ieșind însă ele după această bună vestire, Maria Magdalena, ca și cum nu l-ar fi auzit pe înger - și probabil că nici acela nu a grăit pentru ea -, vorbește doar despre golirea mormântului, negrăind niciun cuvânt despre cele de îngropare, și a alergat către Simon Petru și celălalt ucenic[26], după cum spune Ioan. Însă Fecioara, Maica lui Dumnezeu, însoțită de celelalte femei, s-a întors iarăși acolo de unde venise. Și iată, după cum spune Matei, Iisus le-a întâmpinat, zicând: «Bucurați-vă!»[27].

- Vedeți că Maica lui Dumnezeu L-a văzut înaintea Mariei Magdalena pe Cel care pentru mântuirea noastră cu trupul a pățimit, a fost îngropat și a înviat? Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I S-au închinat[28]. Așa după cum atunci când Născătoarea de Dumnezeu, auzind împreună cu Maria Magdalena de la înger vestea cea bună a învierii, singură ea a înțeles puterea celor spuse, la fel și atunci când L-a întâmpinat împreună cu celelalte femei pe Fiul și Dumnezeu, ea a fost prima dintre toate celelalte care L-a văzut și L-a recunoscut pe Cel înviat, și căzând s-a atins de picioarele Lui și a devenit apostol al Lui către apostoli. Iar că Maria Magdalena nu a fost împreună cu Maica lui Dumnezeu când, întorcându-se Ea de la mormânt, a întâmpinat-o Domnul și i S-a arătat și i-a grăit, învățăm de la Ioan. Căci acesta zice: A alergat la Simon Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: «Au luat pe Domnul din mormânt și nu știm unde L-au pus»[29]. Cum ar mai fi putut să zică unele ca acestea dacă L-ar fi văzut și L-ar fi atins cu mâinile și L-ar fi auzit, întâlnindu-L; [cum ar mai fi spus] că L-au luat și L-au mutat, dar nu știm unde? Iar după alergarea la mormânt a lui Petru și Ioan și după vederea acolo a giulgiurilor și după întoarcerea lor, Maria stătea afară lângă mormânt plângând[30].

- Vedeți că nu numai că nu L-a văzut încă, dar nici nu fusese încredințată prin auzire? Și când îngerii care se arătaseră au întrebat-o: Femeie, de ce plângi?, ea iarăși le-a răspuns ca despre un mort[31]. Iar când s-a întors și L-a văzut pe Iisus, iarăși nu a înțeles, și fiind întrebată și de El: De ce plângi, a grăit lucruri asemănătoare, până când Acela, chemând-o pe nume, i S-a înfățișat că este El. Atunci, căzând și ea la pământ și căutând să-I îmbrățișeze picioarele, a auzit de la El: Nu te atingi[32]. De aici învățăm că atunci când S-a arătat mai înainte Maicii Sale și femeilor care erau

împreună cu Ea, doar Acesteia I-a îngăduit să-I atingă picioarele, chiar dacă Matei le face părtașe [la această atingere] și pe celelalte femei, nevrând, din pricina despre care am vorbit la început, să o pună înaintea pe Maica Sa în privința unor astfel de lucruri.

- Apoi, după ce Pururea Fecioara Maria a venit prima la mormânt și a primit prima vestea cea bună a învierii, multe femei au venit și au văzut și acelea piatra răsturnată și i-au auzit și ele pe îngeri; și după aceea au zire și vedere s-au întors înapoi și s-au împărțit. Unele, după cum spune Marcu, au fugit de la mormânt, și erau cuprinse de frică și uimire, și n-au spus nimănui nimic, căci se temeau[33]. Altele au urmat-o pe Maica Domnului și s-au învrednicit de vederea și convorbirea cu Stăpânul. Iar Magdalena s-a dus la Petru și Ioan, cu care iarăși s-a întors singură la mormânt, și plecând aceia, ea a rămas și s-a învrednicit și ea de o vedere a Stăpânului și a fost trimisă și ea către apostoli, și vine iarăși vestind tuturor, după cum spune Ioan, că a văzut pe Domnul și că i-a spus acestea[34]. Așadar, și Marcu spune că această vedere a avut loc dimineața[35], adică la începutul zilei pline, când zorii trecuseră cu totul, dar el nu susține că au fost atunci nici învierea Domnului, nici prima Lui arătare.

- Avem așadar în mod exact cele cu privire la purtătoarele de mir, și acordul, căutat mai sus, al celor patru evangheliști cu privire la ele. Însă ucenicii, în însăși ziua învierii, auzind de la purtătoarele de mir, de la Petru[36], de la Luca și de la Cleopa[37] că Domnul este viu și că a fost văzut de ei, nu au crezut; de aceea au și fost certați de El, când li s-a arătat mai târziu, fiind ei adunați împreună[38]. Însă, după ce prin multe [feluri] și de multe ori li S-a înfățișat lor viu, nu numai că au crezut toți, dar au și vestit în tot locul: Căci în tot pământul a ieșit vestirea/grăirea lor, și până la marginile pământului cuvintele lor[39], Domnul împreună lucrând cu ei și întărind cuvântul prin semnele ce urmau[40]. Căci semnele au fost foarte necesare până ce s-a vestit cuvântul în tot pământul. [Așadar], e nevoie de semne și minuni pentru prezentarea și adevărarea adevărului propovăduirii; dar e nevoie [doar] de semne, nu însă și de minuni, pentru a vedea dacă cei care au primit cuvântul au crezut în chip ferm. De care semne? De cele care vin din fapte. Căci zice [apostolul]: Arată-mi credința ta din din faptele tale[41], și Cine este credincios să arate din purtarea sa frumoasă faptele sale[42]. Căci cine va crede că cel care se agață de faptele cele rele și este ținut de pământ și

de cele pământești are o cugetare cu adevărat dumnezeiască, mare și înaltă, și ca să zicem așa, cerească, precum este dreapta credință?

- Așadar, nu e de niciun folos, fraților, dacă cineva zice că are credință dumnezeiască, dar nu are și fapte potrivite credinței. Ce folos au adus fecioarelor nebune candelile lor care nu aveau untdelemn[43], adică faptele dragostei și ale compasiunii? Ce [folos] a avut bogatul acela care se prăjea în focul cel nestins pentru că fusese lipsit de compasiune față de Lazăr, dacă l-a chemat tată pe Avraam?[44] Ce folos i-a adus ascultarea imediată a chemării aceleia care nu și-a dobândit prin fapte bune veștmânt potrivit pentru nunta cea dumnezeiască și pentru acea cămară de nuntă a nestrucăciunii? Căci cu siguranță pentru că credea a fost chemat și a și venit, și a fost chemat împreună cu acei oaspeți sfinți, dar fiind osândit și făcut de rușine, ca unul care era înveștmântat în răutatea obiceiurilor și a faptelor sale, legându-i-se mâinile și picioarele fără milă, a fost aruncat în gheena focului, unde este plângerea și scrâșnirea dinților[45].

- De a cărei experiență fie ca nimeni din cei chemați de Hristos să nu aibă parte, ci arătând o viață potrivită credinței, să intre în cămara de nuntă a veseliei celei neîntinate și să petreacă în veci cu sfinții, acolo unde e sălaşul tuturor celor care se veselesc. Amin.

Extras din volumul: Sfântul Grigorie Palama, Omilii I (Viața în Hristos. Pagini de Filocalie, 11), traducere de Pr. Roger Coresciuc, Editura Doxologia, 2019, pp. 237-246

Cine au fost femeile mironosițe?

- Sfânta Maria Magdalena (serbată pe 22 iulie) era din zona Galileii de Sus, din ținutul Magdal, de unde a primit și numele Magdalena. S-a spus despre ea că ar fi fost o femeie păcătoasă. Dar trebuie precizat faptul că niciunde în Sfânta Scriptură nu se face mențiunea că această mironosiță, care s-a dedicat slujirii

Mântuitorului Hristos, ar fi fost așa. Este vorba doar de o confuzie care s-a făcut la un moment dat între femeia păcătoasă care a uns picioarele Mântuitorului cu mir în casa fariseului Simon (Luca 7, 36-39) și Maria Magdalena. Nu poate fi împărtășită această idee a unei femei păcătoase, cu atât mai mult cu cât ea a fost una dintre cele mai fidele slujitoare ale Mântuitorului Hristos, drept pentru care s-a și învrednicit să fie primul martor al Învierii Domnului.

- Sfânta Salomeea (serbată pe 3 august). Era soția lui Zevedeu și mama Sfinților Apostoli Iacov și Ioan Evanghelistul. Ea a cerut Mântuitorului cinstea ca cei doi fii ai ei să fie așezați unul de-a dreapta și unul de-a stânga în Împărăția Sa, Mântuitorul atenționând: „Nu știți ce cereți...” (Matei 20, 20-22). Salomeea a fost de față la pătimirile și răstignirea Domnului Hristos. După Înălțare, împreună cu Maria lui Cleopa, o altă femeie mironosiță (serbată pe 23 mai), s-au stabilit pe o insulă de la gura Ronului (Franța de astăzi), unde au rămas până la moarte, răspândind în această parte cuvântul Domnului.

- Alte femei mironosițe – despre care se știe – sunt Sfânta Ioana (serbată pe 27 iunie – conform tradiției, a fost cea care a recuperat capul Sfântului Ioan Botezătorul, după ce Irod a dat ordin să-i fie tăiat), soția lui Huza, demnitar la curtea regelui Irod Antipa, sau Suzana, despre care se spune că au contribuit, alături de altele, din avutul lor, la întreținerea misiunii Apostolilor (Luca, 8, 3), ori Maria lui Iacov. Facem firească amintire și de Sfintele Mironosițe Maria și Marta, surorile Dreptului Lazăr, cel înviat de Mântuitorul Hristos (serbate pe 4 iunie). După Înălțarea Domnului, Lazăr a plecat să vestească Evanghelia, iar surorile lui l-au însoțit. Nu se știe exact în ce loc au trecut la cele veșnice. Din Evanghelia după Sfântul Apostol Luca reiese faptul că erau și multe alte femei care ajutau la lucrarea Domnului, necunoscute după nume.

GÂNDUL ZILEI

Sub Evanghelie, ziua de odihnă a fost transformată și cinstită ca ziua Învierii Domnului. Înainte, ziua sâmbetei, ziua de odihnă, a aparținut pedagogiei și prescripțiilor Legii. Atunci când Însuși Stăpânul a venit și le-a împlinit pe toate pentru noi, tot ceea ce a prefigurat venirea Sa a fost transformat. Vechea zi a sâmbetei a fost ca o lumânare aprinsă în noapte, înainte de răsărirea și apariția Soarelui.

SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE